

# Konrad Poterek

---

## "Posługa rodzinie w nauczaniu Jana Pawła II", Stanisław Szczerek, Sandomierz 2006 : [recenzja]

---

Studia Ecologiae et Bioethicae 4, 577-579

---

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stanisław Szczerek, ***Posługa rodzinie w nauczaniu Jana Pawła II***, Wydawnictwo Diecezjalne Sandomierz 2006, ss. 295.

Jan Paweł II wielokrotnie nauczał, że „przyszłość ludzkości idzie przez rodzinę<sup>1</sup>”, a więc rodzina powinna otrzymywać wsparcie ze strony państwa i Kościoła. Ukazała się na ten temat interesująca książka, zatytułowana: „Posługa rodzinie w nauczaniu Jana Pawła II”<sup>2</sup>. Jest to rozprawa doktorska napisana pod kierunkiem ks. dr hab. Stanisława M. Kałdona na seminarium z teologii rodziny. Jej autor – ks. dr Stanisław Szczerek trafnie podkreśla, że w czasie gdy prądy liberalne wprost wymuszają na społeczeństwie ogólnościowym milczące przyzwolenie na prawne zrównanie związków homoseksualnych z rodziną, należy ochronić tożsamość rodziny – to jest zadanie priorytetowe z uwagi na dobro ludzkości. Praca ta na pewno przyczyni się do lepszego poznania nauki Papieża Jana Pawła II, stanowi poważny wkład w rozwój teologii małżeństwa i rodziny, napisana przez praktyka personalistę, który wykorzystał swoje bogate doświadczenie w pracy z rodzinami.

Z książki ks. Szczerka wynika jasno, że Jan Paweł II nieustannie przekonywał, iż obrona i promocja rodziny stanowią dzisiaj centralny punkt służby Kościoła wobec ludzkości. Istotą tej posługi wobec rodziny jest głoszenie słowa Bożego i udzielanie sakramentów. Ponadto Kościół powinien mówić o rodzinie pozytywnie, pokazywać jej piękne strony. Z pewnością, nie chodzi o to, by przemilczeć zagrożenia. Wskazywał na nie bardzo często Ojciec Święty, m.in. w adhortacji „*Familiaris consortio*” jest mowa o poważnych zagrożeniach rodziny ze strony współczesnej kultury. Papież stwierdzał, że „w obecnym momencie historycznym (...) rodzina jest przedmiotem ataków ze strony licznych sił, które chciałyby ją zniszczyć lub przynajmniej zniekształcić...”<sup>3</sup>. Jan Paweł II, broniąc świętości życia i wartości rodziny, na określenie zła aborcji czy eutanazji posłużył się terminami: cywilizacja śmierci, kultura śmierci. Nie lękał się Papież przeciwstawić swojego autorytetu liberalnym prądom czy tzw. mniejszościom seksualnym. Głosił naukę Kościoła skutecznie, przekonując miliony ludzi do prawdy o rodzinie jako dziele Bożej miłości, pierwszym środowisku miłości, bez której człowiek nie może żyć i rozwijać się.

Książka „Posługa rodzinie w nauczaniu Jana Pawła II” jest próbą dokonania pewnego zarysu problematyki dotyczącej znaczenia i rangi tej sprawy, którą jest posługa rodzinie, a którą trzeba widzieć jako pierwszą i centralną w całej misji

<sup>1</sup> Por. JAN PAWEŁ II, enc. *Evangelium vitae*, 94.

<sup>2</sup> Ks. SZCZEREK STANISŁAW, *Posługa rodzinie w nauczaniu Jana Pawła II*, Wydawnictwo Diecezjalne Sandomierz 2006.

<sup>3</sup> JAN PAWEŁ II, adh. *Familiaris Consortio* nr 3.

Kościola. Autor odważył się zebrać w pewną uporządkowaną całość szereg idei Jana Pawła II. Praca składa się z trzech rozdziałów, obejmujących istotne aspekty tematu.

Rozdział I „Źródła posługi pastoralnej Kościoła wobec rodziny” dotyka samych korzeni czy źródeł odpowiedzialności Kościoła za rodzinę. Najgłębszym źródłem misji i odpowiedzialności Kościoła jest Boży zamysł, który nieodwołalnie powiązał tajemnicę Kościoła z powołaniem rodziny ludzkiej. Zadaniem Kościoła jest strzec integralności wspólnoty rodzinnej, która jako jedyna spośród instytucji ludzkich jest w stanie w pełni zabezpieczyć egzystencjalne potrzeby człowieka, oczywiście nie bez wsparcia odpowiednich struktur społecznych i państwowych.

W rozdziale drugim „Istota posługi Kościoła wobec rodziny” autor pragnie ukazać istotę kościelnej posługi wobec rodziny, wychodząc od faktu wewnętrznego przenikania się tajemnicy Kościoła i tajemnicy rodziny. Przede wszystkim należy uświadamiać samej rodzinie, czym ona jest sama w sobie i w relacji do społeczeństwa oraz Kościoła. Głoszenie „Ewangelii rodziny” i promowanie prawdy o rodzinie należy do podstawowych powinności nadprzyrodzonej wspólnoty Kościoła wobec tejże wspólnoty naturalnej. Równie ważna jest troska Kościoła o sakramentalny ład życia poszczególnych członków rodziny.

Rozdział trzeci „Szczególna rola posługi Kościoła wobec rodziny” uzasadnia wyjątkowy i nagły charakter posługi wobec rodziny. Ten wyjątkowy, priorytetowy charakter misji Kościoła wobec rodziny nie jest podyktowany względami taktycznymi czy koniunkturalnymi, ale wynika z istoty tejże misji i z głębokiego powiązania Kościoła z losem i powołaniem ludzkości. Odwołanie się do pewnych aktualnych okoliczności, przynaglających Kościół do ożywienia swej aktywności w tym zakresie, nie ma nic wspólnego z powierzchownie i relatywistycznie rozumianym respektowaniem ducha czasu. „Znaki czasu” są w gruncie rzeczy znakami Boga, który przez Ducha Świętego prowadzi Kościół do jego pełni. Badając nauczanie papieskie, wskazano przede wszystkim na kilka istotnych racji uzasadniających wspomniane współdziałanie Kościoła oraz instytucji świeckich. Jest to więc najpierw odpowiedzialność tak Kościoła jak i instytucji świeckich za tożsamość rodziny. Według autora społeczeństwo przez jego instytucje powinno jak najszybciej opracować całościowy program dla rodziny. Kościół w parafialnym duszpasterstwie powinien rodzinie dać absolutne pierwszeństwo przed różnego rodzaju grupami czy wspólnotami. Jak podkreśla ks. Stanisław Szczerek, wszystkie grupy są ważne i pożyteczne o tyle, o ile prowadzą do rodziny. Ojciec Święty ostrzegął, że rodzina „jest łatwa do zranienia”<sup>4</sup>, a potem jej słabość odbija się na całym życiu społeczeństw i narodów.

---

<sup>4</sup> JAN PAWEŁ II, List do Rodzin nr 13.

Wskazane przez Jana Pawła II kierunki pastoralnej troski Kościoła o rodzinę nie są oderwane od kontekstu współczesnego świata. Wprost przeciwnie, właśnie wobec zagrożeń, jakie niesie dziś szeroko pojęta kultura śmierci, Kościół w trosce o rodzinę ma przede wszystkim zabezpieczyć jej nadprzyrodzoną i naturalną – metafizyczną tożsamość. Nie mniej doniosłą racją uzasadniającą efektywną współpracę Kościoła i świeckiej społeczności odnośnie rodziny jest powinność właściwego wychowania młodego pokolenia. Jan Paweł II wielokrotnie przypominał, że pod tym względem ani Kościół, ani żadna z instytucji świeckich nie może czuć się zwolniona z odpowiedzialności za wychowanie przyszłych pokoleń. Tym bardziej, że „znakiem czasów” współczesnych jest praktyczna ateizacja życia oraz kultury, przejawiająca się m.in. w zakwestionowaniu antropologicznego statusu ludzkiego ciała, ujmowanego coraz częściej wyłącznie w kategoriach konsumpcyjnych oraz w zamachu na świętość miłości i sakramentalny wymiar komunii osób, jaką tworzy rodzina. Nie będzie przesadą stwierdzenie, że nikt dotychczas w takim stopniu, jak Jan Paweł II nie dokonał prawdziwej promocji i nobilitacji rodziny, stąd słusznie nazywany bywa także „papieżem rodziny”.

Z pewnością lektura książki księdza Stanisława Szczerki „Posługa rodzinie w nauczaniu Jana Pawła II” przyczyni się do wypracowania nowych form pracy dla dobra rodziny, a przez to wzmocnienia Kościoła i społeczeństwa.

*Konrad Poterek*

***Ochrona środowiska i edukacja ekologiczna w regionie: Gmina Turośl i Wigierski Park Narodowy***, red. Józef M. Dołęga, Edward Grott, Marian Piotr Krysiak, Wyd. Wszechnicy Mazurskiej Acta Universitatis Masuriensis, EPISTEME 42(2005), Olecko 2005, s. 253.

Książka pod redakcją Józefa M. Dołęgi, Edwarda Grotta i Mariana Piotra Krysiaka pt. *Ochrona środowiska i edukacja ekologiczna w regionie: Gmina Turośl i Wigierski Park Narodowy* jest zbiorem artykułów podzielonym na dwie części, poruszającym praktyczną jak i teoretyczną problematykę ochrony środowiska i edukacji ekologicznej.

W pierwszej części znajdują się publikacje zwracające uwagę na praktyczną ochronę środowiska i edukację ekologiczną. Rozpoczyna ją artykuł Mariana